نگاه بیرون

انتقاد مقام سابق دفاعی آمریکا از سیاست خارجی دولت

ترامپ در قبال ایران: بدون راهبرد، بدون انسجام، بدون منابع

● **شرق:** برت مک‌گرک، نماینده ویژه سابق رئیس‌جمهور در «ائتلاف جهانی مقابله با داعش»، یعنی ائتلاف نظامی‌ای که به رهبری آمریکا در منطقه فعالیت می‌کرد، در انتقاد از سیاست خارجی ترامپ دست به قلم شده است. مک‌گرک که در سه دولت اخیر ایالات متحده در ساختار امنیت ملی این کشور فعالیت می‌کرده است و پیش‌تر نیز پس از خروج از دولت ترامپ، به نقد رویکرد این دولت در قبال مسائل جهانی و منطقه خاورمیانه پرداخته بود، در یادداشتی در «فارن افرز» سیاست ترامپ به‌ویژه در قبال ایران را به نقد می‌کشد. او این سیاست را یک کلاف درهم‌وبرهم توصیف می‌کند و آن را عامل «تضعیف اولویت‌های ایالات متحده» در دیگر نقاط جهان می‌خواند.مک‌گرک یادداشتش را با روایت «پروژه سولاریوم» آغاز می‌کند؛ روندی که در آن دوایت آیزنهاور، رئیس‌جمهور آمریکا از سال ۱۹۵۳ تا ۱۹۶۱، برای تصمیم‌گیری درباره نحوه مقابله با اتحاد جماهیر شوروی، کارشناسان و دیپلمات‌های خبره را به مناظره در حضور او درباره رویکردهای مختلف فرامی‌خواند: «هیچ رئیس‌جمهوری به استاندارد پروژه سولاریوم نرسیده است اما دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور ایالات متحده استاندارد جدیدی در طرف مقابل تعیین کرده است. کاخ سفید سیاست خارجی را با اهدافی ناهمگون، بدون انسجام درونی و بدون هیچ تظاهری به بررسی عواقب احتمالی تصمیمات کلیدی در زمان اتخاذ آنها، اجرا می‌کند». مک‌گرک می‌نویسد: «اهدافی حداکثری تعیین می‌شوند که درباره نیازمندی‌های دستیابی به آنها، تفکر اندکی شده است. وقتی دنیای واقعی با دشمنان، رقبا و متحدانی که مستقل از ایالات متحده اهداف خود را دنبال می‌کنند، مزاحم می‌شود، ترامپ بین تشدید موضع روی قمارهای پرخطر تا ترک کامل صحنه حرکت می‌کند؛ چنانکه اخیرا در سوریه رخ داد و دوستان را مبهوت کرد».اما چنانکه گفته شد، این مقام سابق آمریکایی تمرکز نقد خود را بر سیاست ترامپ در قبال ایران گذاشته است: «این عدم انسجام هیچ‌جا بیش از سیاست دولت در قبال ایران مشهود نیست». مک‌گرک با مرور سیاست اوباما در قبال خاورمیانه که مبنی بر کاهش حضور بود اما با چالش‌های «بهار عربی» و داعش مواجه شد، می‌نویسد ترامپ با کاهش منابع تخصیص داده‌شده، هدف دولت خود را «بازگشت به خانه» و خروج از این منطقه خواند: «اما باوجوداین محدودیت‌های منابع و آنچه بنا بود تغییر مسیر راهبردی به سمت آسیا باشد، ترامپ، اهداف آمریکا در خاورمیانه را بیشتر کرد و بیش از همه روی ایران تمرکز کرد».در این نوشته مک‌گرک سپس به خروج ترامپ از برجام و آغاز «فشار حداکثری» می‌پردازد که دولت ترامپ درباره هدفش اختلاف درونی دارد: «ترامپ گفت هدف این است که تضمین شود ایران هرگز نمی‌تواند سلاح هسته‌ای داشته باشد. مشاور امنیت ملی وقت او گفت هدف تغییر رژیم است. وزیر خارجه‌اش ۱۲ خواسته اعلام کرد، شامل جمع‌شدن برنامه‌های هسته‌ای و موشکی ایران، پایان حمایت از گروه‌های نیابتی و بیرون‌کشیدن تمام نیروها از عراق و سوریه؛ خواسته‌هایی که کمتر کارشناسی در حوزه ایران باور داشت ممکن باشد تهران بدون تغییر رژیم برآورده‌شان کند. علاوه‌براین، در حین اعلام این اهداف حداکثری هیچ‌کس در دولت درباره متعهدشدن به تخصیص منابع جدید به خاورمیانه بحثی نکرد. برعکس، سرپرست وزارت دفاع به پنتاگون گفت اولویت دولت «چین، چین و چین» است. سیاست دولت در قبال ایران، تمام هدف بود، بدون وسیله». او شرح می‌دهد که هیچ‌کس در دولت به بررسی احتمالات نپرداخت و واکنش‌های بعدی ایران به سیاست آمریکا نیز پیش‌تر به‌عنوان گزینه‌های احتمالی بررسی نشده بودند تا واکنش منسجمی برایشان پیش‌بینی شود. به همین دلیل نیز واکنش‌های دولت ترامپ به تحولات بعدی ناهماهنگی و حاکی از غافلگیرشدن دولت بود.مک‌گرک بعد از مرور روند تصمیم‌گیری در قبال ایران اشاره می‌کند که آخرین دور تنش‌ها بین ایران و آمریکا به این خاطر منجر به تقابلی جدی نشد که موشک‌های ایران به‌جای اینکه روی سربازان آمریکایی فرود بیایند، نزدیکشان فرود آمدند: «روابط خارجی همیشه عنصری از شانس را در خود خواهند داشت اما نشانه یک رهبر این است که تضمین کند شانس به‌تنهایی نتواند کشور را به تقابلی نظامی بکشاند که هیچ‌کس نمی‌خواهد».او در پایان نوشته خود این‌طور نتیجه می‌گیرد: «بحران فعلی در خاورمیانه باید مجالی شود برای تقاضای بازگشت به اساسی‌ترین اصول سیاست خارجی درست، با وضوح در اهداف و هماهنگی منابع لازم برای رسیدن به آنها؛ اهدافی که بدون معامله‌ها، هزینه‌ها و ریسک‌های غیرقابل‌قبول دست‌یافتنی نیستند، نباید دنبال شوند». آخرین سمت مک‌گرک که جایگاه هماهنگی نیروها و سیاست‌ها در قبال داعش را داشت، با انتصاب در دولت اوباما آغاز شد و در دولت ترامپ ادامه یافت اما او نیز از جمله منتقدان رویکرد ترامپ به خاورمیانه به حساب می‌آمد. پس از اعلام تصمیم ناگهانی ترامپ برای خروج تمامی نیروها از سوریه، جیمز متیس، وزیر دفاع وقت با انتشار نامه‌ای منتقدانه به رویکرد کلی ترامپ در قبال تصمیمات سیاست خارجی و سیاست نظامی، استعفا داد. مک‌گرک نیز کمی بعد از متیس، استعفای خود را از این سمت اعلام کرد. هر دو در موضع‌گیری‌های پس از خروج از دولت، سیاست‌های ترامپ را مضر و خلاف منافع آمریکا توصیف کرده‌اند.

واکنش سخنگوی وزارت خارجه به تهدید سردار قاآنی توسط برایان هوک

جامعه بین‌المللی تروریسم دولتی را محکوم کند

شرق: سخنگوی وزارت خارجه به صحبت‌های تهدیدآمیز مقام وزارت خارجه آمریکا علیه فرمانده نیروهای قدس سپاه ایران واکنش نشان داد و از جامعه بین‌المللی خواست رویکرد آمریکا را محکوم کند. به گزارش ایلنا، سیدعباس موسوی در واکنش به سخنان برایان هوک و تهدید به ترور سردار اسماعیل قاآنی اظهار کرد: «سخنان این مقام وزارت امور خارجه علنی‌سازی رسمی و پرده‌برداری آشکار از تروریسم هدفمند و دولتی ایالات متحده آمریکاست». سخنگوی وزارت امور خارجه افزود: «اینک، پس از رژیم صهیونیستی، آمریکا دومین رژیمی است که رسما اعلام می‌کند امکانات دولت و نیروهای مسلح خود را برای اقدامات تروریستی به کار گرفته و در آینده نیز ادامه خواهد داد». موسوی «روی‌آوری رژیم آمریکا به اقدامات تروریستی» را نشانه «ضعف، استیصال و سردرگمی مقامات این رژیم» دانست و با محکوم‌کردن اظهارات و اقدامات تروریستی دولت آمریکا از «اعضای جامعه بین‌المللی» خواست این اقدامات و «تشویق به تروریسم دولتی را محکوم کنند؛ چراکه تداوم این روند دیر یا زود گریبان‌گیر همگان خواهد شد».

صحبت‌های موسوی در واکنش به صحبت‌های مشاور ارشد سیاسی وزیر خارجه آمریکا و نماینده ویژه دولت ایالات متحده در امور ایران است که پنجشنبه بیان شده بود. به گزارش بیزنس اینسایدر، هوک در مصاحبه با الشرق‌الاوسط، به سردار قاآنی هشدار داده بود که «سرنوشتی مشابه» سردار سلیمانی پیدا می‌کند. هوک با اشاره به آنچه کشتن نیروهای آمریکایی توسط سردار سلیمانی می‌خواند، گفت: «اگر او [قاآنی] راه مشابهی را در کشتن آمریکایی‌ها پی بگیرد، به همان سرنوشت مواجه خواهد شد». هوک ادامه داد: «رئیس‌جمهور این را شفاف کرده است... هر حمله‌ای علیه نیروها یا منافع آمریکایی در منطقه با واکنشی قاطع مواجه خواهد شد». او تأکید کرد: «این تهدید جدیدی نیست».

اشاره هوک به «سرنوشت مشابه» مربوط به اقدام ایالات متحده در ترور سردار سلیمانی در خاک عراق است. ۱۳ دی‌ماه سال جاری، فرمانده نیروهای قدس سپاه پاسداران ایران در حال خروج از فرودگاه بغداد به همراه یکی از فرماندهان حشدالشعبی و تعدادی دیگر از نیروهای ایرانی و عراقی، هدف حمله ایالات متحده قرار گرفتند. سردار اسماعیل قاآنی، جانشین وقت فرمانده نیروی قدس، پس از ترور سردار سلیمانی جای او را گرفت. واکنش ایران به این حمله تروریستی، حمله‌ای موشکی به پایگاه نظامی آمریکا در عراق بود. پارلمان عراق در واکنش به این اقدام که در خاک این کشور انجام شد، قطع‌نامه اخراج نیروهای آمریکایی از عراق را به تصویب رساند. ایسنا گزارش می‌دهد که وزارت خارجه روسیه نیز این تهدید را غیرقابل‌قبول خوانده است. ماریا زاخاروا، سخنگوی وزارت خارجه روسیه روز پنجشنبه در واکنش به سخنان هوک، تهدیدات این مقام آمریکایی علیه سردار قاآنی را محکوم کرد و گفت: «بار دیگر تأکید می‌کنم که چنین بیانیه‌هایی برای ما غیرقابل‌قبول است. این‌گونه ادعاها، قوانین را نقض می‌کنند و ابرازشان اشتباه است».

از استقبال عربستان سعودی تا توییت عربی ظریف

تهران و ریاض به میز مذاکره نزدیک می‌شوند

عکس: مریم کامیاب، مهر

شرق: نشانه‌های حرکت ایران و عربستان به سمت کاهش تنش‌ها، از میان خطوط به متن مواضع رسیده است. در روزهای اخیر، مواضع مقامات ایران، عربستان و برخی کشورهای منطقه حاکی از جدی‌ترشدن احتمال شکل‌گیری نوعی مکالمه بین دو قدرت منطقه‌ای است که دو سوی چالش‌های مهمی از جمله جنگ پنج‌ساله یمن قرار گرفته‌اند. محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه و محمود واعظی، رئیس دفتر رئیس‌جمهور ایران، فیصل بن فرحان، وزیر امور خارجه عربستان و نیز عمران‌خان، نخست‌وزیر و شاه‌محمود قریشی، وزیر خارجه پاکستان، مقاماتی بودند که در روزهای اخیر نشانه‌های حرکت به سمت گفت‌وگو را ابراز کرده‌اند. این در کنار دیدارهای متعدد ظریف و یوسف بن‌علوی، وزیر خارجه عمان، به‌عنوان میانجی پیش‌فرض منطقه رخ می‌دهد.

وزیر خارجه ایران در توییتی به زبان عربی نوشت: «ایران همچنان به گفت‌وگو با همسایگان خود علاقه‌مند است. ما آمادگی خود را برای مشارکت در هر اقدام هم‌افزا برای تأمین منافع منطقه اعلام می‌کنیم». وی افزود: «ما از هر گامی که امید را به مردم منطقه بازگرداند و ثبات و شکوفایی را به ارمغان آورد، استقبال می‌کنیم». این البته کم‌وبیش تکرار مواضعی است که ظریف پیش‌تر نیز داشت اما در فضای فعلی تأکید دوباره او، آن‌هم به زبان عربی که به معنای ارسال پیام مستقیم به دولت‌های عربی منطقه است، معنای جدی‌تری پیدا می‌کند. ظریف همچنان در توییت دیگری که به‌نوعی واکنش به اتهامات علیه ایران نیز به حساب می‌آمد، نوشت: «کشورهای عادی کشتارگاه‌هایشان را به‌جای کنسولگری جا نمی‌زنند؛ کشورهای عادی به همسایگانشان حمله نمی‌کنند، باعث ایجاد بحران‌های بشردوستانه نمی‌شوند و از مذاکره سرباز نمی‌زنند. با تمام این اوصاف ما هیچ پیش‌شرطی برای مذاکره تعیین نمی‌کنیم». اشاره ظریف به «کشورهای عادی»، طعنه او به همراهی عربستان سعودی با اتهام «غیرعادی‌بودن» رفتار ایران است که از سوی ایالات متحده مطرح می‌شود و به‌تازگی نیز در صحبت‌های وزیر مشاور امور خارجه سعودی تکرار شده بود، اما در همین توییت نیز او تأکید می‌کند ایران از مذاکره سر باز نمی‌زند و پیش‌شرطی تعیین نمی‌کند. ظریف پیش‌تر نیز در سفر هند گفته بود: «ما برای مذاکره با عربستان سعودی و سایر کشورهای حوزه خلیج فارس آماده‌ایم و حاضر به ارائه پیشنهادهایی درباره امنیت در این منطقه به‌ویژه در تنگه هرمز بودیم و پیشنهادهایی نیز برای ایجاد آرامش و صلح در تنگه هرمز ارائه کرده‌ایم». سیدمحمود واعظی، رئیس دفتر رئیس‌جمهور ایران نیز هفته گذشته گفته بود بحث رابطه ایران با عربستان مشابه بحث ایران و آمریکا نیست: «هیچ‌وقت بحث این نبوده که میان ایران و عربستان پیامی تبادل نشود و ارتباطی نداشته باشیم، موضوع رابطه با عربستان نباید شبیه رابطه تهران و واشنگتن شود. عربستان همسایه ماست، مشکلی برای مدتی پیش آمده است و جنگ عربستان با یمن هم مزید بر علت شده و گرفتاری به وجود آمده است، سیاست ایران همواره داشتن روابط خوب با همسایگان از جمله عربستان است».

فیصل بن فرحان، وزیر امور خارجه عربستان نیز هفته گذشته گفته بود کشورش آماده مذاکره با ایران است. او تأکید کرده بود کشورش از مذاکرات استقبال می‌کند، البته با ذکر این شرط که «ایران با خشونت از برنامه‌ها و گروه‌هایی که در منطقه دارد، حمایت نکند». بن فرحان از تلاش «کشورهای زیادی» برای میانجیگری خبر داده بود؛ پاکستان یکی از این کشورهاست و مقاماتش بر این تمایل تأکید کرده‌اند. وزیر امور خارجه پاکستان از اعلام آمادگی عربستان برای مذاکره با ایران و همچنین علاقه‌مندی تهران به گفت‌وگو با همسایگان استقبال کرد. شاه‌محمود قریشی که به‌تازگی به ریاض، تهران و واشنگتن رفته است، در حاشیه یک نشست خبری در اسلام‌آباد به ایرنا گفت: «ما خواستار رفع سوءتفاهم‌های احتمالی میان دو کشور برادر ایران و عربستان هستیم». قریشی با اشاره به روابط نزدیک اسلام‌آباد با ریاض گفت: «پاکستان هم‌زمان روابط محکمی با جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان کشور دوست و همسایه دارد». او تأکید کرد: «پاکستان خواهان هیچ‌گونه کینه و کدورت میان تهران و ریاض نیست و ما با همین هدف به ایران و عربستان سفر کرده و پیام صلح را به دوستان خود ابلاغ کردیم». وزیر امور خارجه پاکستان افزود: «منطقه تحمل هیچ‌گونه درگیری جدیدی را ندارد». عمران‌خان، نخست‌وزیر پاکستان نیز در سخنرانی خود در اجلاس داووس، از رایزنی پاکستان با مقام‌های بلندپایه جمهوری اسلامی ایران، عربستان و آمریکا با هدف تنش‌زدایی در منطقه سخن گفت و تصریح کرد: «در کشورمان دعا می‌کنیم که هیچ‌گونه جنگی در منطقه رخ ندهد، پاکستان دیگر به هیچ درگیری و جنگی نخواهد پیوست و فقط به‌دنبال مشارکت در صلح است». او ادامه داد: «جنگ در منطقه منجر به افزایش قیمت نفت شده و پس از آن میزان فقر در جهان بالا می‌رود و فقط خدا می‌داند که این وضعیت احتمالی تا کجا ادامه خواهد یافت».

تلاش‌های پاکستان برای میانجیگری، کم‌وبیش مانند تلاش‌های عمان، به‌تنهایی نخواهد توانست اختلافات جدی و گسترده میان ایران و عربستان را حل کند، اما افزایش کنشگری این کشور از جمله نشانه‌هایی است که خبر می‌دهد مقامات منطقه در گفت‌وگوهای میان خود، میز مذاکره بین ایران و عربستان را نزدیک می‌بینند.

بورل از توافق اروپایی برای تمدید جدول زمانی مکانیسم حل اختلاف خبر داد

اروپایی‌های برجام، همچنان در حال خرید زمان

شرق: فراز برجامی اروپایی‌ها با فرودی در تعویق نقطه پایان دنبال شد. امضاکنندگان اروپایی برجام که دو هفته پیش، مکانیسم حل اختلاف را در واکنش به اقدامات هسته‌ای اخیر ایران و گام پنجم روند کاهش تعهدات ایران کلید زده بودند، حال بر طولانی‌کردن فرایند این مکانیسم توافق کرده‌اند تا زمانی که یکی از طرفین ناچار به اتخاذ تصمیمی نهایی شود، باز به تعویق بیفتد. این خبر را نماینده ارشد اتحادیه اروپا در روابط خارجی و سیاست‌های امنیتی که پاییز امسال به جانشینی فدریکا موگرینی منصوب شد، اعلام کرده است. اعضای اروپایی برجام از زمانی که ترامپ حملات به این توافق را آغاز کرد، رویکردی را در پیش گرفتند که کم‌وبیش به دنبال خرید زمان و حفظ وضعیت ناپایدار موجود در انتظار تغییر شرایط در یکی از دو سوی تقابل ایران و آمریکا بوده است. اروپایی‌ها از سویی حاضر نیستند با تن‌دادن به ازدست‌رفتن برجام، تبعات امنیتی و سیاسی احتمالی آن را متحمل شوند و این دستاورد دیپلماتیک را از دست بدهند، اما از سوی دیگر، تمایل یا شاید توان مقابله با فشارهای ایالات متحده بر این توافق را نیز ندارند. این رویکرد اروپایی، علاوه بر واکنش ایران، انتقاد دو عضو شرقی برجام، چین و روسیه را نیز در پی داشته است و مقامات روسیه چندین بار به این موضوع پرداخته‌اند که اروپایی‌ها حاضر نیستند برای حفظ توافقی که مایل به حفظ آن هستند، هزینه‌ای متحمل شوند.

بورل: به خاطر پیچیدگی مسائل به زمان بیشتری نیاز داریم

یوسپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در بیانیه‌ای اعلام کرد که طرف‌های برجام بر تعهد خود برای حفظ این توافق تأکید و درباره جدول زمانی مکانیسم حل اختلاف توافق کرده‌اند. به گزارش ایرنا بورل در بیانیه‌ای که جمعه روی تارنمای اینترنتی اتحادیه اروپا قرار گرفت، نوشت: «نامه‌ای را در تاریخ ۱۴ ژانویه از وزیران خارجه فرانسه، آلمان و بریتانیا در رابطه با ارجاع اجرای تعهدات ایران تحت برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) به کمیسیون مشترک دریافت کردم که به فعال‌سازی مکانیسم حل اختلاف منجر شد. به تبع آن مذاکرات دوجانبه و جمعی گسترده‌ای را انجام دادم. همه طرف‌های برجام بر تصمیم خود برای حفظ توافق که به نفع همه است، تاکید کردند». وی افزود: «با وجود اختلاف بر سر شروط، درباره نیاز به زمان بیشتر، با توجه به پیچیدگی مسائل، توافق وجود دارد و از این رو جدول زمانی مکانیسم حل اختلاف تمدید شد. همه توافق کردند مذاکرات در سطح کارشناسی برای رفع نگرانی‌ها درباره اجرای توافق هسته‌ای و تأثیرات گسترده‌تر خروج آمریکا از آن و اعمال دوباره تحریم‌ها که همه طرف‌های برجام درباره آن ابراز تأسف کرده‌اند، ادامه یابد. کمیسیون مشترک روند پیشرفت مذاکرات را به طور منظم بررسی خواهد کرد و نشست بعدی خود را در ماه فوریه [بهمن] برگزار خواهد کرد». ایرنا گزارش می‌دهد یوسپ بورل دوشنبه ۳۰ دی، در نشست خبری که پس از پایان جلسه وزیران امور خارجه کشورهای عضو اتحادیه اروپا برگزار شد، برجام را عنصر مهمی برای ثبات خاورمیانه خوانده بود و گفت: «ما با اعضای این توافق برای رایزنی پیرامون حرکت به جلو در تماس هستیم». مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا با یادآوری این مطلب که سه کشور اروپایی عضو برجام از او خواسته‌اند تا مکانیسم حل اختلاف در برجام را فعال کند، تصریح کرد که این سه کشور همچنین تأکید دارند هدف از این اقدام برای حفاظت از توافق و نه جایگزین‌کردن آن با توافقی دیگر است. سه کشور اروپایی بریتانیا، آلمان و فرانسه ۱۰ روز پیش با صدور بیانیه‌ای اعلام کردند مکانیسم حل اختلاف در این توافق بین‌المللی را فعال کرده‌اند. همچنین ایلنا به نقل از خبرگزاری فرانسه نوشت: بورل اعلام کرده است که اعضای کمیسیون برجام در ماه فوریه دیدار می‌کنند.

واکنش اروپایی به واکنش ایرانی

اقدام اروپایی‌ها به عنوان واکنشی به گام پنجم روند کاهش تعهدات ایران در برجام اعلام شد که براساس این گام، تهران دیگر هیچ محدودیتی در حوزه عملیاتی، شامل ظرفیت غنی‌سازی، درصد غنی‌سازی، میزان مواد غنی‌شده و تحقیق و توسعه نخواهد داشت و از این پس، برنامه هسته‌ای ایران فقط براساس نیازهای فنی خود پیش خواهد رفت و همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز طبق روال ادامه می‌یابد. مقامات ایران از زمان آغاز این روند گام‌به‌گام، یعنی از یک سال پس از خروج ایالات متحده از برجام گفته‌اند این روند در واکنش به عمل‌نکردن اعضای اروپایی به تعهدات خود، به‌ویژه در تأمین منافع اقتصادی ایران در برجام و بر اساس ماده ۳۶ این توافق کلید خورده است. ایران همچنین تأکید کرده است اقدامات ایران در این روند برگشت‌پذیر هستند و «به محض» عمل اروپایی‌ها به تعهداتشان، بازگردانده خواهند شد. در بیانیه اروپایی‌ها بار دیگر بر اهمیت برجام برای اعضای این اتحادیه و تلاش آنها برای حفظ برجام تأکید شده بود اما انتقاد طرف ایرانی که توسط برخی ناظران بین‌المللی نیز تأیید می‌شود این است که اروپایی‌ها حاضر نیستند برای حفظ این توافق هزینه‌ای متحمل شوند. از زمان خروج ایالات متحده از برجام، گفت‌وگوها بین ایران و اروپا برای حفظ این توافق کلید خورد و محوریت این گفت‌وگوها، دستیابی ایران به منافعی بود که در این توافق برای ایران تضمین شده بود. این گفت‌وگوها، به‌ویژه از بهار امسال، یک سال پس از خروج ایالات متحده از این توافق و پس از آغاز روند گام‌به‌گام کاهش تعهدات ایران، شدت نیز یافتند اما اقدامات اروپایی‌ها، در مرحله محکوم‌کردن رفتار ایالات متحده در قبال این توافق و تأکید بر برجام به‌عنوان دستاوردی مهم در عرصه دیپلماسی بین‌المللی متوقف ماند. اینستکس، سازوکاری که بنا بود متولی دسترسی ایران به امکانات تجاری در تعامل با اروپا از یک‌سو و محافظ شرکت‌های اروپایی از تحریم‌های ثانویه از سوی دیگر باشد، با روندی کند تا اینجا فقط به مرحله اعلام و رسمیت‌بخشیدن به آن رسیده است و هیچ نتیجه عملی برای دو طرف نداشته است.

جبهه‌گیری علیه ایران در نتیجه تهدید آمریکا

آنچه مقامات دیپلماسی ایران آن را تسلیم اروپایی‌ها در مقابل «قلدری» ایالات متحده عنوان می‌کنند، تا جایی پیش رفت که شنبه گذشته رسما تأیید شد افزایش فشار اروپایی‌ها بر ایران، حاصل مستقیم تهدیدی تجاری از سوی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا بوده است. روزنامه واشنگتن‌پست در گزارشی به نقل از چند مقام اروپایی مطلع خبر داده بود رئیس‌جمهور آمریکا، به‌طور محرمانه به آلمان، بریتانیا و فرانسه پیام ارسال و آنها را تهدید کرده است که در صورت خودداری از فعال‌کردن سازوکار حل اختلافات در برجام، تعرفه ۲۵درصدی بر خودروهای اروپایی وضع خواهد کرد. براساس این گزارش، ترامپ به اروپا فشار آورده بود که ایران را به‌سوی یک توافق هسته‌ای جدید سوق دهند. کمی بعد، وزیر دفاع آلمان این خبر را تأیید کرد. ایلنا به نقل از اسپوتنیک نوشت، آنه‌گرت کرامپ‌کارن باوئر، این گزارش‌ها را تأیید کرد.

از سوی دیگر، وال‌استریت‌ژورنال نیز در گزارشی نوشت منابع دیپلماتیک گفته‌اند چنانچه ایران افزایش فعالیت‌های هسته‌ای خود را متوقف کند، قدرت‌های اروپایی از اعمال مجدد تحریم‌های بین‌المللی علیه این کشور عقب‌نشینی خواهند کرد. به گزارش ایلنا این روزنامه نوشت در صورت عدم افزایش فعالیت‌های هسته‌ای ایران، برجام لغو نخواهد شد.

کوتاه از دیپلماسی

رئیس دومای روسیه به تهران می‌آید

● **ایرنا:** ویچسلاو والودین، رئیس دومای روسیه، دوشنبه در رأس هیئت بلندپایه پارلمانی و دولتی به تهران می‌آید. والودین در این سفر کاری ضمن دیدار با علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی، در دومین نشست کمیته همکاری‌های پارلمانی جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه شرکت خواهد کرد. اولین نشست «کمیته همکاری‌های پارلمانی» جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه که به ابتکار رؤسای مجلس دو کشور و با هدف توسعه هرچه بیشتر روابط پارلمانی و نظارت و حمایت هرچه بیشتر مجالس دو کشور از توسعه روابط دوجانبه تشکیل شده است، ۱۵ شهریور ۱۳۹۷ در شهر ولگوگراد روسیه و به ریاست رؤسای مجالس دو کشور برگزار شد.

توضیح کویت به ایران در مورد دست‌نداشتن در ترور سردار سلیمانی

● **ایسنا:** وزارت خارجه کویت جمعه با فراخواندن سفیر ایران در این کشور مشارکت هرگونه پایگاه کویتی در عملیات ترور سردار سلیمانی را تکذیب کرد. خبرگزاری رسمی کویت (کونا) نوشت حضور سفیر ایران در کویت در وزارت خارجه پس از آن صورت گرفت که یکی از مسئولان ایرانی اخیرا گفته که پایگاه علی السالم در کویت در کنار پایگاه‌های دیگر در منطقه، در این عملیات ترور شرکت داشته است. خالد الجارالله، معاون وزیر خارجه کویت، در دیدار با محمد ایرانی، سفیر ایران در کویت، تصریح کرد که کویت از تکرار چنین سخنانی ناخرسند و متعجب است. الجارالله مجددا با رد قاطعانه مشارکت هر جنگنده‌ای که از پایگاه علی السالم در این عملیات بلند شده باشد، تصریح کرد پیش‌تر نیز ستاد کل ارتش کویت در بیانیه‌ای مشارکت هرگونه پایگاهی در کویت در این عملیات را تکذیب کرده بود. وی از سفیر ایران خواست تا حقیقت موضع مذکور کویت را برای مسئولان در ایران تشریح کند و چنین سخنانی که می‌تواند به روابط میان دو کشور لطمه وارد کند، تکرار نشود. در این دیدار، علی السعید، معاون وزیر خارجه کویت در امور آسیا و أیهم العمر، معاون وزیر خارجه کویت در امور دفتر معاونت وزیر حضور داشتند.

چین: فعالیت‌های ایران نقض «ان‌پی‌تی» نیست

● **ایرنا:** مدیرکل کنترل تسلیحات وزارت خارجه چین اظهار کرد فعالیت‌های هسته‌ای ایران به‌هیچ‌وجه ناقض پیمان منع کنترل تسلیحات هسته‌ای موسوم به «ان‌پی‌تی» نیست. به گزارش سی‌جی‌تی‌ان، فو سونگ روز جمعه در بروکسل در جمع خبرنگاران خاطرنشان کرد که ایران همچنان در چارچوب آژانس بین‌المللی انرژی اتمی فعالیت می‌کند و ان‌پی‌تی را نقض نکرده است. وی با اشاره به ضرورت حفاظت از توافق هسته‌ای ایران تصریح کرد فضا برای تلاش‌های دیپلماتیک کماکان وجود دارد و ایران هم از تعهداتش در قبال ان‌پی‌تی تخطی نکرده است. این مقام وزارت خارجه چین گفت که کشورش از همه طرف‌ها می‌خواهد اختلافات را مدیریت کرده و تدابیر لازم را برای حراست از توافق هسته‌ای اتخاذ کنند و تعهدات مورد حفاظت قرار گیرد. فو سونگ با اشاره به اینکه ایران اعلام کرده است باید موضوع خروج آمریکا از پیمان هسته‌ای سال ۲۰۱۵ میلادی به طور قانونی و حقوقی مورد بررسی قرار گیرد، گفت: «سه نامه در این زمینه به موگرینی در ماه‌های می، آگوست و نوامبر نوشته شده و ایران از شروع فرایند حل مسئله در آنها خبر داده است». گنگ شوانگ، سخنگوی وزارت خارجه چین هم در مصاحبه مطبوعاتی اخیر خود گفت که فعال‌سازی مکانیسم حل اختلاف از سوی کشورهای اروپایی کمکی به حل مسئله و کاهش تنش‌ها نمی‌کند. وی افزود که به باور چین دلایلی وجود داشته که ایران مجبور به کاهش تعهداتش در چارچوب برجام شده است؛ از علل اصلی آن خروج آمریکا از این توافق و نادیده‌گرفتن حقوق بین‌المللی و تعهدات بین‌المللی و فشار فزاینده بر ایران و جلوگیری از طرف‌های دیگر برای اجرای تعهدات بوده و اینها علل اصلی تنش‌های هسته‌ای است.

سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت

آگهی عمومی ارزیابی کیفی ۹۸/۴۳

شماره مجوز: ۱۳۹۸.۶۶۱۹

نوبت دوم

سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت در نظر دارد خدمات تعمیر و نگهداری از ابنیه، مخابرات و برق بهداشت و درمان اهواز را از طریق برگزاری مناقصه عمومی یک مرحله ای (پس از انجام ارزیابی کیفی مناقصه گران) به پیمانکاران واجد شرایط واگذار نماید.

۱ – نحوه دریافت اسناد ارزیابی کیفی: اسناد ارزیابی کیفی در سایت WWW.PIHO.IR (سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت) جهت تهیه، تکمیل و ارسال اسناد درج می‌گردد.

۲ – مهلت و محل تحویل اسناد تکمیل شده ارزیابی کیفی: مناقصه گران حداکثر تا ۱۵ روز پس از درج آگهی نوبت دوم، اسناد ارزیابی را تکمیل و به همراه مستندات مورد نیاز و نامه درخواست شرکت در مناقصه به آدرس: تهران - میدان ولیعصر (عج)-خیابان کریم‌خان زند- خیابان به آفرین - پلاک ۲۷ - سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت ـ طبقه ۳ - امور پیمان ها تحویل و در صورت نیاز به هرگونه اطلاعات بیشتر با شماره تلفن‌های ۸۸۸۹۲۱۵۳ یا ۸۳۳۰۷۲۷۳ تماس حاصل نمایند.

۳ – سایر شرایط مناقصه:

نوع و میزان ضمانت‌نامه فرآیند ارجاع کار متعاقباً از طریق دعوتنامه کتبی به مناقصه گران واجد شرایط اعلام خواهد شد.

روابط عمومی سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت www.shana.ir